

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

442

199

063-6763

01 1819 7110 UB AMSTERDAM

CORNELII GISELBERTI
PLEMPII
ORTHOGRAPHIA
BELGICA,
in quâ etiam obiter

DE
LATINA, & GRAECA.

AMSTERODAMI

Apud HENRICUM LAURENTIUM
CIC IDC XXXVII.

Ad Lectorem.

Is Orthographiam veterem, & cognoscere veram?

Hic liber attentâ mente legendus erit.

Bis liber attentâ, ter mente, quaterq; legendus :

Non aliter bonus hîc quis mihi lector erit.

Qui neq; sic bonus est; & adhuc incredulus errat,

Utra vexandus non mihi Belgæ venit.

Liber eat, quò vult; dicat me scribere mugas,

Quas tamen ignotas dicat & esse sibi.

3

C. G. PLEMPHII
ORTHOGRAPHIA
BELGICA,
in quâ etiam obiter

DE
LATINA, & GRÆCA.

Vper de Orthographiâ Belgicâ quem Belgicè conscripseram, cùm in medium libellus ille prodijisset, lectores extemplò simul nactus sum, non è vulgo tantùm, sed & viros profectò ingeniosos, atque verò doctos. Quorum tres nequaquam potuerunt, quin nihil adversus eum libellum (licèt novum prorsus, & inexpectatum) habere se faterentur. Quartus denique monere me non superfedit, instititque, Latinè potiùs id fuisse scribendum, de re quam Belgicâ, quod ad Latinam, Græcamq; linguam pariter omnino pertineret. Atqui eâ sententiâ primò quidem fui, ut monitionem eiusmodi negligendam esse crederem. Ad-ultimùm tamen paulò secus existimare mihi visus sum; quasi vulgo molestus haud esse debeam, quod penitus illitteratum, vel de linguâ quidem suâ, si quid Belgicè, tamen litteratè, scriptum extet, intelligere non queat. Vnde protinus iudicare potui,

tui , qualecunq̄ue meum illud eſſet de Orthographiâ Belgicâ , mandandum tamen fuiſſe Latinitati ; quòd per eam lectores non eſſem ſolummodò reperturus , ſed & intellectores. Etsi in Orthographiâ (Latinâ præſertim, & Græcâ) nihil eſt, quod mutandum valdè putem ; cognosci autem quæ debeant, ſint aliqua. Cæterùm de Orthographiâ Belgicâ quamobrèm ſcripſi, cauſa fuit huiusmodi. Ioannis Nivenij Tumultum Anabaptiſticum Latinis ex verſibus in Rhythmos patrios , amici hominis (cuius id fieri intererat) ſimul atque docti rogatu , converteram ; eã , quã conveniebat, & veteri Orthographiâ. Mox in lucem Rhythmi erant exituri iſti non ſolùm , ſed & noſtri fortaffe plures alij. Nam & Emblemata mea de Latinis facta Belgica prelum expectabant. Inter illa verò, quæ fiducia ſciolorum è viâ ſunt in devium abducta , nunc eſt Orthographia. Quinquaginta quidem plus minus abhinc annis ſcriptores apud Batavos fuerunt numero certè pauci. His collatâ in commune ſtudium audaciâ Orthographiæ novum colorem allinere placuit. Non quòd ij vel doctrinâ, vel ſapientiâ præſtarent, ſed ius ſe penes eſſe arbitrarentur Orthographiam de veteri in novam aliquã commutandi ; quia nec nimiùm inſanire velle viderentur ; quibus videlicet alia multò maiora reſingere non eſſet cordi. Scriptorum verò paucolorum indiſtriæ mediocritas ob novitatem (veterum enim adeò nunc eramus ſaturi) placuit quoquè doctis , & herculè pluſculis : quorum ea non debuit eſſe ſomnolentia , ut fucum ſibi fieri non ſentirent. Pluſculis ; inquam, placuit ; non equidem univerſis.

Atta-

Attamen usqueadeò multis , ut velut unus ego super Orthographiâ parum sapere fuerim censendus , nisi præmonens rationes quoquè proferam , ob quas Orthographiam novari non patiar , restituamque postliminiò veterem , novâ posthabitâ , & omissâ ; tantâ veteris reverentiâ , ut in eâ vitiorum aliquod onus ferre non recusem. Vitiorum autem à nemine, quod sciam, animadversorum ante me , iamque tandem palam ostensorum à me. Fuit igitur meum hoc agere, quo subridere gestientibus innotescat , quàm nihil hodiernis neographis narium sit, & odorationis. De ipsâ enim Orthographiâ Belgicâ Latinè scribere evestrigiò agredior.

I. In hisce verbis, *hebbey, weddey, sussen, leggen, bakken, wissen, temmey, minney, klappen, werren, kussen, settò,* horumque similibus , consonantem duplicandam duxi , more istorum (horum sanè nimis ingens est hodiè numerus) quos planè latet, consonantem ibi minime duplicandam esse. Compertum tamen illud satis habeo , nullum nostræ linguæ verbum activum infinitivo sensu , nisi in solam syllabam *ey* desinere. Ut omnes falli videantur isti, qui *bey, dey, sey, gen, ken, ley, mey, ney, pey, rey, sey, tey, & jey, wey,* eius loco ponunt. Immò ut & ego simul cum istis falli ultro videri non abnuam ; qui non prætermitto videlicet, nisi, *in myien, & moeijen,* horumque similibus, *j;* & *in broussen, & stussen,* eiusdemque generis verbis alijs, *ss;* scribamque *myey, moieey, brouey, stüey* : quia nullum id vetat incommodum ; præterquàm quòd nec Latini in *ciere, creare* ponant *i;* nec in *luere, ruere, spuerè,* ponant duplex *uu;* le-

gantque malè *cijere*, *crejare*, *hwere*, *twere*, *spwere*. Vt neque Græci in *ψάειν*, *ιππέειν*, *κρέειν*, quæ illis verba tam manifesta pariter voce proferuntur, quam nos Batavi *groeien*, *duien*, *grauey*, *knauey*, *ktouey* disertè eloquimur. Græcis autem verborum activorum infinitivus modus solo *ειν*, vel *ω* terminandus. Vnde & illi non rectè scribunt *εΐδειν*, *αγγείδειν*, *πεδίτειν*; pro *εΐδ-ειν*, *αγγείλ-ειν*, *πεδίτ-ειν*.

2. Etiam in istis voculis *minnaer*, *Amsterdammer*, *fonnon*, *asse*, *dobber*, *possich*, *luttel*, *binney*, *Verwonney*, *Solsek* per metathesin pro *Solke*, *bielik*, & eiusdem generis omnibus alijs, idem contingit error; sed adversus alias rationes, quarum hæc ad *fonné* pertinens est una, quòd etiam pluralia nostra (quod Dis placeat) in solum desinant *ey*. Præterquàm quòd haud aliter loquamur, quàm sic, *min-aer*, *Amsterdam-er*, *son-en*, *al-e*, *dob-er*, *pos-ich*, *lut-et*, *bin-ey*, *Verwon-ey*, *Sol-ek*, *bi-sik*, pro *bie-sik*, id est *biede-sik*. Pariter ut hæc verba proferimus, nec malè, *op-eseid*, *op-estaey*: nō quidem *oppeseid*, *oppestaey*: ut & rectè *om-elache*, non autem *ommelache*, pro *gelache*, *γέλακε*: ut etiam bene, *an-esien*, non *aennesien*, pro *angesien*. Quod & ipsæ testabuntur nostræ aures, si meliùs ijs utamur, quàm Latini suis in *tollo*, *mitto*, *mollis*, *stella*, *wannus*, *matta*, *litus*, *ferra*. Qui Latini *circumeo* tamen à *circummeo*, & *comedo* à *commodo* satis accuratè distinguunt. Si meliùs etiam, quàm Græci in *πεδίτω*, *πλάσσω*, *ψάλλω*, *γρᾶμιμα*, dum ex accentu acuto syllabam malè faciunt longam; idque per positionem, quæ multarum est linguarum corruptela; & causa, quamobrem longissimâ profodiâ sit opus. Quâ facilime careamus, longitudinem atque brevitatem syllabarum omnium ipsâ

ipsâ per se satis indicante linguâ , apud Latinos hoc modo: *nöm-en, hom-o, cän-eo, com-o, püb-es, tub-a*; quasi si diceretur *no-men, hom-o, ca-neo, can-o, pu-bes, tub-a*. Huc spectat Epitaphium nuper à me scriptum,

Tiyrus hic patule recubat sub tegmine py-ri

Syllaba prima vetat dicere, dico pyr-i.

3. Quare eas, quas dudum commemoravi, dictiunculas cum vulgo scribam nō bene, hæc est causa, quòd alioqui contra vetustissimum , & frequentissimum usum scribendæ mihi essent sic, *hebey, wedy, sufey, legey, bakey, wiley, temey, miney, klapey, wery, kusen, setey; minaer, Amsterdamer, soner, afe, dober, posich, lutel, biny, Gersoney, Golek, bilik*. Vnde fieret ut hæreret vulgus, quod pro *heb-ey he-bey, wed-ey we-dey, suf-ey su-sey, leg-ey le-gey, bak-ey ba-keey, wil-ey wi-ley, tem-ey te-mey, min-ey mi-ney, klap-ey kla-pey, wer-ey we-rey, kus-ey ku-sey, set-ey se-tey; min-aer mi-naer, Amsterdam-er Amsterdam-mer, son-ey so-ney, af-e a-fe, dober do-ber, pos-ich po-fich, lut-el lu-tel, bin-ey bi-ney, Gers-on-en Gers-son-en, Gol-ek Go-lek, & pro bi-sik fortasse (quæ vulgi solet esse perversitas) bil-ik esset lecturum : nec animadverteret hic *heben* alibi *heebey*, hic *wedy* alibi *wetey*, hic *sufey* alibi *stuudey*, hic *segey* alibi *segey*, hic *bakey* alibi *blakey*, hic *wiley* alibi *wyly*, hic *temey* alibi *teemey*, hic *miney* alibi *myney*, hic *klapey*, alibi *staapey*, hic *wery* alibi *werey*, hic *kusey* alibi *plusey*, hic *setey* alibi *geseten*; hic *minaer* alibi *mynaer*, hic *damer* alibi *kraamer*, hic *soner* alibi *sooner*, hic *afe* alibi *aafe*, hic *dober* alibi *boobet*, hic *posich* alibi *stoochich*, hic *tutel* alibi *buudel*, hic *biny* alibi *byney*, hic *Gersoney* alibi *Gers-woonen*,*

sooney, hic Gosek alibi moosek scriptum inveniri.

4. Non esset necessum hæc moliri tam operosè, si, quod hic est exantlandum, situm esset in acutiore, & obtusiore prolatione consonantium: non profectò. Cæterùm quia peccatur retardandis & præcipitandis perperam vocalibus, res est animadversione digna, & inculcanda diligentius, populo nimium per inscitiam aberrante.

5. Ac ego quidem nihil à rectè scribendi viâ discederem, populi crassitiem, & ineptias planè contemnens, nisi inde futurum esset, ut à nemine, nec ab eruditis intelligerem, atque adeò incassum omninò scriberem. Ipse Cicero non solùm ob Quiritium suorum, sed & nobiliorum hominum imperitiam, Latinæ linguæ tantùm splendoris addere non est ausus, quantum voluisset, atque potuisset. Is, cui à tergo frequens incumbit multitudo, & insistit, non est quod unus reluctetur: præterquàm quòd etiam sit consultius obstipo capite in murum incurrere, aut ab helleboro nimium abstinere, quàm singulari, privatâque *περοβολία* omnium inuniversum sententijs obloqui, & obstrepere.

6. Satis autem observo videri à nobis ex ghesoof gesoobich, ex tsaelf vel tsaetes tsaelbe; & ex Gredes Gredsaem facientibus, hic fin G, ibi s in s; & ex sprins, & kruis sprincey & kruicey facientibus s in c mutari. Videri pariter à nobis, non ex gesoobige gesoobig, vel gesoobigh (ut malè factum haud admodùm pridem à plusculis, quorum unus erat haud proletarius H. L. Spiegelius familiaris meus) sed more vetusto ex gesoobigh gesoobige facientibus, g scribi pro ch, ut syllabæ aptius

aptius inter se cohæreant. Quandoquidem *h* in *geloobich*, & *twaelfe*; *h* in *gredsaem*; *c* in *princey* & *kruicen*; *g* in *gheloobige* se extendunt, ac porrigunt; ligantque melius, quàm *h* in *geloof*, & *twaelf*, *s* in *gredde*, *prins*, & *kruis*, *ch* in *geloobich*. Pro *ch* autem somnolenti nostri Grammatistæ male ponunt *g*, vel *gh*: Latinos velut coacturi facere agtum ex ago, legtum ex lego; aut nullam inter *dag* & *dach*, *weg* & *wech*, *rog* & *ro ch*, *plag* & *plach* differentiam sive oculis, sive auribus percepturi; aut Belgas aliter scribere, aliter legere more Gallico iussuri. Quos istis admirationi esse putes, quibus vehementer placet pro *s* semper ponere *z*, quod est ferme *ds*; quasi à Latinis non ex cassus, quod tolerari posset, sed ex casus cazus; nõ ex fissus, quod esset item tolerabile, sed ex fisus fizus vellent fieri; aut Belgicæ linguæ Græcum *z* applicare, quasi Belgicum *s*, & *s* inversum *z* non esset. Invenisti homines, quorum ego facetijs haud ap-
prime delector.

7. Insuper perspicio nos in *hebben*, *bakken*, *Amsterdammer*, *sonney*, *asse*, & similibus ponere posse, vel reverà ponere duplicem cõsonantem, aut pronâ plenâ, quæ tendi queat, qualem habemus nullam; aut produabus semiplenis, qualibus itidem caremus; ut nimirum ita, quasi per dissectionem, vel quasi per alteram, atque alteram partem duplicis consonantis, præcedentem syllabam (suam tamen eâ servante, quod valde notandum, brevitate) sequenti alligemus. Sed quandoquidem sic agendo multis adhuc nobis literis sit opus; neque minùs, quam nunc, in plurimorum verborum terminationibus simus erraturi; nec-

non facile vocales quinque possint inveniri , quibus tota res esset expedita ; sententiam non muto ; palamque affirmo, veterem iam , malamque consuetudinem consonantes toties geminandi ; nequaquam comprobendam esse ; nihil eo obstante , quòd præscriptioni priscorum omnium librorum simul cum cæteris egocogar acquiescere, & obsequi.

8. Extra culpam quidem minimè ponens eos , qui supra vulgum velut aliquid sapientes , patriæ tamen linguæ non satis curiosi fuerunt observatores ; novæ sectantes potius , inque ijs se aliquid intelligere existimantes, ferentes tamen sibi à sciolis nescio quas nugas obtrudi : quæ socordia magnos pridem dedit, datque etiam hodie turbas.

9. Proinde igitur decerno notandas etiam esse accuratiùs huiusmodi terminatiunculas,

Aey, aey, aer, ap, aë ;

Æaer ;

Æ, el, ey, er, es ;

Æid, vel Æeit ;

Ï, vel ÿ, ich, jey, ier, iy, ing vel ink, is, ist :

Lik, vel lijk ;

S, vel sch.

aioque earum nullam vel litterulâ augendam. Vnde non rectè quis scripserit *tydzaey* , *raedssaey* ; *capel-
laey*, *mooreiaey*, *trommellaer* , *tooverraer* , *Vriendschaap*,
maachschaap, *kortellaes*, *swammaes*, *strijdtbaer*, *mombbaer*,
trappe, *muntte*, *moffel*, *toffel*, *broussen*, *klappen*, *maller*, *so-*

ter.

ter, dronkert, alder, Vermeerder actor, Goochodes, prinses, wreedtheit, gelegentheit, sottery, myterri, Sinnich, werrich, handtjen, pottjen, Amstellier, egelendtier, herderrij, waerdin, kassing, porring, haerriuk, bukkink, kennis, Gullis, kannist, orgellist, bissik, brooslijk, trotts, broedtsch. Quæ verba fiunt ex lijds, raeds & aey; Kapel, moore, & aey; trommel, toosser & aer; vriendtsch; maechtsch & ap, non ex vriend, maech & schap, ut somniat Kilianus bene quidem de linguâ Belgicâ meritis; Kortel, quod est kortel, wamb, quod est wamb, & as; strijd, mond, quod est mon, & baer; trap, munt, & e; mus, quod est mos, tof & el; brou, klap, & ey; mal, sot, dronk, al, Vermeer augeo, & er; Goochd, prins, & es; wreed, gelegen & heit; sotter, mitter, & i, vel y; sin, wex, & ich; hand, pot, & jey; Amstel, egelend, & ier; herder, waerd, & iy; kas, por, & ing; haer, buk, quod est bak, & ink; Kenney, quod est këy, Guil, quod est Guul, vel Gut, & is; Kay, orget, & ist; bi, quod est bied, vel bie, & tik (ultro offerendum) broo, & sijk; trot, broed, & s, vel sch. Planè eodem modo, quo ex eers, braeds & aey fit eersaey, braedsaey, braesssem prioreposito pro d; ex prochi, onderd, & aey prochiaey, onderdaen; ex loogey, hippel & aer loogenaer, hippelaer; ex heerssch, broederssch, & ap heersschap, broedersschap; ex hary, rond, & as harnas, rondas; ex wankel, sich, quod est sie, & baer wankelbaer, sichbaer, non sichtsbaer; ex egaer, raes, vel eraes, sta & e egaere, raese, vel eraese staë, stae: hinc Græca ἀγῆρω, ἰδῶρω, ἐγῆρω, & Latinum stao, unde per crasin fit sto; ex woord, klap, & el fit wortel, klapel; ex sta, loop, sy & ey fit staey, (male à nonnullis staay) loopen, syen, per metathesin syne, per syncopen syy; ex droom,

stink, schoon, ons, Vermeerd auctus, & er fit dzoomer, stin-
ker, non stinkert, schooner non schoonder, onser, Vermeer-
der, auctior; ex koster, meester, & es kosteres, kostres, (non
kostres) meeres; ex moogend, Verdurben, lustich, & heid
vel heyt moogentheyd, Verdurbenheyt, lustichheyt; ex sla-
ber, kladder, & i vel y slabery (non slabery) kladderi;
ex smeer, guls & ich smeerich, gulsich; ex bak, pat, & jey
bakjey, patjen, unde *αβατος, πατος*: mannetjey, hamertjey,
fiunt ex mannet, hameret & jey; sicut Gaertjey, moert-
jey ex Gaderet, moederet, quorum verborum signi-
ficatio est diminutiva, & jey per crasin, pro Gader-
tjey, moedertjey; ex herberch, Gettessaer, & jey herbergier,
Gettessaerier; ex Worst, sot, & iy Worstij, sotij, non sot-
tij; ex pael, Gingers, & ing paeling, Gingersing; sic etiam
ex tseeel, drieel, & ing tseeeling, drieeling, dzieling; ex bay,
quod est bas, Szemder quod est Szemdel, & ink bassink
male, basink recte, Szemdelink; ex saegen, quod est sae-
gel, schenney, & is saegenis, euphonice saegelis, schen-
nenis, per crasin schennis; ex a s god, dzooch & ist a s god ist,
dzoogist connective, non dzoochist; ex goede, quod est
goe, Grees & tik vel elijk goelik, Greeselijk; ex bat, quod
pueris nostris est bot, id est smijt, bit, id est bist, & s bats,
cui verbo affine est bating, bits; ex gay, egay (unde
Græcum *αγαι* accentu acuto male in a posito) & s, vel
seh gans, egansch; a & e nihil aliud, nisi linguam solùm
(vulgus enim ad eloquendum tordioris est linguæ)
præparantibus ad verbum sequens; sicut e & y sæpe
nihil nisi augent verbum præcedens; e quibus hodiè
noviter genera finguntur, & casus, in corruptionem
nostræ linguæ, quod sine oculis animadvertat nemo.

Obscurioribus hic verbis pro exemplis uti potuifsem; sed haud opus erat. Omnia enim, nulloque prorsus excepto, unam, eandemque regulam sequuntur, & à normâ quam posui, nihil omninò discedunt.

10. Monendum quoque, plus esse poëtis, & rhythmographis opportunitatis ad tuendam orthographiam, quàm profâicis scriptoribus, qui vix audent committere, quod vulgari scribendi modo adversetur. Quanquàm & hi tamen congruentibus locis litterulam possint omittere, ut populus discat paulatim recte scribere, verbis præsertim satis per se claris, & significativis. Sed quid est? Inveteratis, diùque neglectis ulceribus remedium frustra adhibeas. Hærent ea, nec facilè excutiuntur. Rhythmographi etiam multis consonantibus & vocalibus prætermiſſis possunt intelligi, per sonos versuum terminales, qui sibi inter se mutuò respondent; hoc pacto:

Die Gêl haley.

Moet betaelen.

Die Geel kaley,

Die Gêl maelen.

Die mee heelen.

Die me steelen.

Zua gheseten

Zen aer quellen.

Wie Gêrblyjen

Wil, moet lijen.

Als wy ouwen,

Haest. Gerkouen.

Rhythmographi autem intellecti bonum ferunt operæpretium. Quamvis alioqui emolumentum, quod ex Orthographiâ percipitur, satis est exiguum: spernendum tamen haudquaquam ab iis, quibus supramodum fuit cordi veterem Orthographiam in novam commutave; quod eorum officium nullâ quidem est apud me gratiâ dignum.

II. Hæc odorati, quibus obtusæ non sunt nares, facile olfacient cætera. Prolixius enim hic, longèque copiosius dicendum sit de verbis multis alijs, quæ vulgò perperam (meâ sanè sententiâ) scribuntur, & corruptè. Saltem foret quærendum, sintne verba nostra coniuganda sic:

<i>ik,</i>	<i>du,</i>	<i>hy,</i>
<i>heb,</i>	<i>hebs,</i>	<i>hebt, het, heft, heest,</i>
<i>sal,</i>	<i>sals,</i>	<i>salt,</i>
<i>sing,</i>	<i>sings,</i>	<i>singt,</i>
<i>song,</i>	<i>songs,</i>	<i>songt.</i>
<i>werd,</i>	<i>werds,</i>	<i>werdt.</i>

<i>wy,</i>	<i>gy,</i>	<i>sy.</i>
<i>hebbey,</i>	<i>hebst,</i>	<i>hebbent.</i>
<i>salley,</i>	<i>salst,</i>	<i>salient.</i>
<i>singey,</i>	<i>singst,</i>	<i>singent.</i>
<i>songey,</i>	<i>songst,</i>	<i>songent.</i>
<i>werdey,</i>	<i>werdst,</i>	<i>werdent.</i>

Verum

Verùm filere de his malo , ne ad sapientiam etiam videar perducere velle populum, qui spiritus mox inde magnos sumeret magis, quàm in virtutem assurgeret ; potiùsque dissentionibus faveat, quàm in ipsam Orthographiam devenire apertâ viâ connitatur.

12. His explicatis cùm me satis egisse crederem, iamque manum sublaturus essem de tabellâ , subjicit animum vernaculos prætereà versus ascribere, nuper à me compositos (facile fuit) secundum leges Hebræorum, Græcorum, & Latinorum ; idque in eorum aliquem usum, quibus & ingenium est, & studium imitandi non defuturum. Sunt igitur hi versus:

Pater Noster. 't Vader ons. Heroïci.

O Mser al-ex Wader tot in Aemelen Hoochste Verheer-
hen,

Wdijn heilige naem moet Verden, ey eere gegeven ;

Sijn rijk toekoony ; dijn Wbil soo geschiede beneden

Op d'aerd, als boohen door dienste der Engelen : heden

Ons ons dachlik brood geeft ; end' uit groote genaden

Onse schulden al ons vergeef, als andre beladen

Met schulden tegens ons Wby quijtschelden, ey eeben

Wroed in liefde met haer, als gans onschuldige, leben :

End' ey leid ons niet in Wdankelbare bekooring,

Maer ons bezijt van des quaeds archlistige stoorning.

Credo.

Credo. 't Geloof. Iambici.

'k **G**eloof' in een God : Vader hy atmachtich is,
 Schep-er van Heemel en van aerden , ende in
 I E S U M, te recht die Christus hiet ; en Soone Gods.
 Al eenich is ; den Heer van ons : ontfangen af
 Den Heiligen Geest : uut Maria maecht gebaert.
 Geleden heeft hy onder een, die Pontius
 Pilatus hiete : is gekruist, gesturven, en
 Begraeven ook : ter Hel day hy is neergedaeld,
 En van de dooden opgestacy de derde dach :
 Opgekrom-en ten Heemel, en ter rechter hant
 Van God sit hy den Vader, een, die Vermach al,
 Leevenden hy sal roomey, en doon oordeley
 Van daer. 'k geloof' ook in de Geest, die heilich is ;
 Een heilig, algemeine Kerk : der heiligen
 Gemeenschap, en der sonden ook vergeevenis .
 Verrijzenis des vleis ; en een onendelik
 Leeven ; dat ons God geeve nae de naere doot.

Charitas fraterna. Broederlijke Liefde. Hexametri.

Menschen al uit eeney Waer sijnde van aerde ghe-
 booren
 Een te betoonen an andre gelijk Broers liefde behooren.

Idem Latiné.

*Mortales omnes uno luteo Patre nati
 Officijs fratres decet alternemus amorem.*

Matri-

Matrimonium. 'T houelik. Elegiaci.

Door man-ey ey vrouey blijf ons geslachte behouey :
 Waakte may , ey vrou niet , s'haer dor , ey ons stam-
 riet .

Idem Latine.

*Femellam nisi saepe mari bona copula iungat,
 Gens hominum rara, & sicca, ut arundo, foret.*

Cœlibatus. 'T koesebed. Troch. Oton.

'T koesebed Gay hitte Gry is, ey Gay al de geile lust,
 Saer de s'huspen in begraven sijnde derhey kuische rust.

Idem Latine.

*Cœlibatus igne liber, & salacitatibus,
 Queis libidiosa turba tacta semper uritur.*

Quatuor Novissima. Se hier uiterstey. Hexametri.

Senkt omj dood , ey omj oordeel , ey sel wel , ey eeuwige
 s'zeuchden ,

Of dijn siele beroid komt noit tot salige deuchden .

Idem Latine.

*Mortem, iudicium, infernum, meditareque celum,
 Ne virtute carens tibi mens labatur inanis.*

C

'T hier-

T Gierde kuffen Gay I. Secundus, toegehoecht dey ont-
steeken siele tot haer be-minde Christus.

Phalency.

M Et sijn mondeken als de Diefste kust my,
Maekt my suiker, ey al te soete lust by :
'K suip day seer lek-er' ypkras met hoopen :
Dooz mijn keele day ik bebind te loopen
Dzop Gay roosen, ey angenaeme bloemey,
Maer met rechte Gay ik mach hooge roemey.
Heemeldoue day ons behocht de lippen ;
Ma dien soude wael ook de bije stippen,
Die Glied oover al in de groene tuiney,
Daer elk bloemeken heeft sap in de kruiney.
Sal soodanige vzeuchde my gebeuren ?
'K na geen andere wael de denk te speuren ;
'T waer my d'hoochste genuchte sonder ende :
Maer ik deese genuchte noit bekende,
Moit ey smaecte, Reminde, sonder u ; gy
Moet my blijsen, ey andere geene, dicht by.
Mocht ik soo 't paradys met u betreden,
Zeuch waere wael ik met u te vreden,
Seeb-al-rijke God onder arme seden.

Idem Latine.

N On das oscula, Christe ; nectar, ô, das,
Das rores anime suaveolentes,
Das nardumque, thymumque, cynamumque,
Et mel, quale iugis legunt Hymetti,
Aut in Cecropijs apes rosetis ;
Atque hinc virgineis, & inde ceris

Septum

Septum vincto tegunt quafillo :
 Que si multa mihi veranda dentur,
 Immortalis in ijs reponere fiam,
 Mensarumque epulis fruar suarum;
 Per te munera tanta nota nobis:
 Tu sis, Christe, meus, meusque semper;
 Non addi, o, sine te volo beatis:
 Tu celum, paradysus esque amanti;
 Felix tecum ego, ter, quaterque felix,
 O mortalis inops, Deusque dives!

Scomma. Klad op de Gh-Brakers. Iambici.

Het kleine hert, day 't groote, Geel is moediger,
 De lichte voet, day swaere, Geel is spoediger:
 Day bodsig' ook sijn spitse vingers slijtiger,
 Het enkle vel, day 't duble, voelt profitiger:
 Het snugre kop, day 't groote, me geswinder is;
 De fijne naeld han dicke stecken vinder is:
 Day 't lange ooz, is 't korte gaver tuissteraer:
 Wie niet ey hoord hoe Geel ch ey g een han aer
 Verscheelen, heeft al ooren, acht ik, lange wat:
 'k seg niet dat ook sijn Vader efels ooren had,

Da pacem Domine.

Euich, atmachtich schep-er, ey behoeder
 Way Son, ey Maey, ey 't hel-e stergewelffel,
 Ook wat onlaech rold der-essers, of herwers,
 Ende herandert:

Wie sal het moordey stut-ey, ende brandey ?

Wie sal ons oorlocks fel-e donken niten ?

Wie sal in vriendſchaps ſtil-e koelte binden

Onſe gemoeden ?

Wider als beeren, dul-er als verhongerd

Wolfs gebroet ſijn wy ſin-eloofse menſchen :

'T raest al om geld, om praet-e praecht, en om 'sherts

Seile genuchtey.

Waer is hy ? Jonas, ſey ik, in de Walſbis :

Daer mach hy waſtey, bid-ey, ende geeben

God, dat hy vind : wy ſit-ey in de ſchoot van

'T aerde-paradijs ſacht :

Hooben, en heerſchen, glim-ey als in-eelen :

Sonder, en blixem wel op onſe hoofd valt ;

Maer te vergeefs ; want w'heb-ey hulpe, en heul an

Droch, loch, en afgrond.

Leider, hoe werd nu Minſche bedurben !

Jonas en komd niet : 't is al oher hoop van

Korte verbetering : 't is, och armen, och, 't is

Siep te beſuchtey.

O God, ô laet dijn ſtem-e louter hooren :

Selfe vermaend ons : ſet al onſe ſeeden

Eens op een ander kan ; en houd de paerden ;

Wooz hol-ey hoed ons.

Wreede, waer legt gy ver ekech begraben ?

Wreede, gy ſijt ſchoon, wel om an te merken :

Schuilen en paſt u, noch hol en betaemd u

Niet te beſooney.

Wreede, komd bobey van het onder : heſt dijn

Hoofd op ; en ſijd ons wel-ekoome met God,

Met suk, en met Geel rek-elik geselschap
 Way miy, en eendzacht.
 Heil, en haef mee brenghd ; en al' onbehoorlik-
 Heiden houd achter : wet-en, en gessoontey
 Sticht, en herhoordert ; set op hulde Waders
 Surige kransey.

Idem Latine.

S Empiterne, atque omnipotens creator,
 Solis, astrorum, dubieque Luna
 Rector, & rerum variante quas hic
 Sors vice versat :

Quis modum cædi, statuensque flamma
 Sopiet belli furias flagrantis ?

Quis datâ nectens animos domabit
 Pace feroces ?

Vincimus tigres rabie, luposque
 Dira mortales sine mente turba.

Aurum, honor quem non rapit, aut voluptas
 Cassa pudore ?

Porrò ubi est Jonas ? latet haustus atro
 Piscis ingentis : famet, orat, est res
 Si qua, fert aræ : terimus beatam

Nos paradisum.

Aula, & extollit nitidos potestas
 Ardua : i, fulmen, tonitruque : non est
 Grande discrimen : superamus astu, &
 Viribus Orci.

Heu, Ninos quàm nunc perit omnis, heu, heu!

C 5

Non

*Non venit Iomas : iacet, & iacebit
Spes diu frugis, gemituque, & alto
Digna dolore.*

*Tu Deus, tandem loquere ; ede vocem,
Que cor affligat monitisque, caluumque
Efferis addat, vetet in ruinam
Ire caballos.*

*Pax, ubi dormis procul, & sepulta es?
Pulchra pax fixis oculis videnda,
Perperam lucem fugis : umbra non est
Apta decori.*

*Surge, age, ac imo caput effer antro :
Gratulabuntur populi tibi, almo &
Numini, quod mox aderit, sequentique
Illud amori.*

*Sanctaque ubertas veniat ; fatiscant
Pone lis, & vis ; redeantque ritus,
Ordo, laus, leges : maneatque Patrum
Gloria fasces.*

Rectius vives. Horat.

L Eefd wel, en dzingd, als ſchip-er, hooge barey
Niet te ſeer ; niet al te bedeeft in onſweer
Sijnde, ſeild ontrent rif-en, of gebaer Gay
Sandige ſankey.
Maeticheit goud ſchoon is, en is behertens
Waerdich ; ook heilich ; ſchim-eling, ſtof, en ſtank
Wzy Gay, en nijt-Gzy ; ſtil-e ſit beheimt met
Sobere wantey.

Zuijen, en stormen schud- en hooge boomen,
 Toozenen nederwellen, ende breeken;
 Bergen, en spits van top- en in de lucht slaet
 Brandige donder.

Wijs man in noot koen, schrik-ich in te groote
 Spoed is; en wel van bin- en is gespits op
 Weelden, en rampey: bin-ich is de koud; maer
 Soomer, en Dugst komt

Weder: is 't nu quaet, 't sal al haest herandrey:
 Altemet treurt het stil- e nachtegaeltje,
 Wederom queest het: wel op het herhout sijn
 Siftige flitsen.

Als benaetheit dijn sin- e perst, in hoop staet
 Wast, noch en duikt niet: set op uue schoot wel
 Ook day, als 't hoorwind is, en harde koelt maekt
 Swangere seilen.

13. Versibus istis autem Belgicis consideratè lectis nemini est existimandum, me vernaculis Rhythmographis (quamvis eorum præcipui Belgicam hodiè linguam corroborando exasperant potius, quàm mitigant, aut expoliunt) gloriam, aut laudem suam velle præripere; quos equidem venerari malo, tamquàm optimos Arabum, Latinorum, Italorum, Hispanorum, Francorumque Rhythmographorum imitatores, non magnam solùm, sed & veterem, sacramque in illis intuitus maiestatem. Credendum verò magis me, qui sum velut quidam Amsterodamensis

Ennius ingenio non malus, arte rudis,
 viam monstrare voluisse, quâ Belgicam nostram linguam:

quam queamus in sublime evehere , si modò desides esse non velimus. Quod & aliquando futurum prospicio diligentia generosorum , & industriorum hominum, qui genium habentes , omittere non poterunt, quin id agant etiam præclare. His quidem non nimis sollicitè vitanda erit verborum præter vulgarem morem transpositio. Sed neque in eo nimia exercenda fiducia; curandumque maximè, verbis inter se sua ne desit vis, aut acrimonia, quæ splendeat, ita ut orationem non offuscet, sed magis illuminet, perspiciendam non quidem scarabæis, aut papilionibus, quorum non est de die ferre sententiam: quod nec Quiritium apud Romanos olim univerforum fuit, quibus nec poëtarum, nec oratorum elegantia fuerunt admodùm notæ. Sed neque tantùm est consuetis accentibus tribuendum, ut syllabis vel longis brevitatis, vel brevibus insit longitudo, ridiculumque videatur in Græcorum sagacissimorum insistere vestigia. Quòd in versibus, quos antè posui, nulla sit catalectorum, & acatalectorum inter se alternatio, quæ Rhythmographis hodie Batavis magnæ curæ est, & omninò familiaris; ea tamen non adeò est opus, nisi illis, quibus est studium varios inter se versus commiscendi.

14. Quispiam etiam versus istos meos considerans (ut ad Orthographiam revertar) molestè feret forsitan, de his verbis *assey*, *schepper*, *gekstomney*, *manney*, *stamme*, & *lekker* consonantem alteram non modò expungere me voluisse, sed iam expunxisse: quodque excedit, alteram corripuisse non expunctam. Hic mihi validâ profectò sit opus excusatione, nisi ipsæ vocales,
post-

post quas mox subeunt consonantes; nisi, inquam, istæ vocales suo me patrocínio tueantur, seque ultrò pronuntiarent esse breves: quia videlicet nequit simplex consonans vel seipsam, vel vocalem præcedentem ultra mensuram iustam extendere. Quod iure suo queat facere duplex (ut in verbo, quo in versibus licentiosè sum usus, *fitte*) si tantum ibi sit positionis ius, quantum est naturæ verborum, idque citra positionem, in his, *gozt, Geld, stank, lucht; mors, crux; ωψ, δλς*; in quibus sanè verbis haud ulla reperiri potest positio; præter opinionem omnium Grammaticorum. Sæpenumerò nec positionis usus (abusus erat dicendus) viam rationis ingreditur. Quæ corruptela tam etiam Latinos tangit, quàm Græcos. Vt de Germanis nihil dicam *many, sony*, scribentibus, secundùm plumbeas suas linguas, atque crassas. Quas & nos imitatione dignas arbitramur in *ranc, hardt, rouss, straff, sott*. Quia scilicet imperiti plerumque gaudent magniloquio, id est verbis modo proprio maioribus: atque hoc agunt, ut cornicum oculi configantur, nilque supra noctuas videant aquilæ. Talpis istis nullam, ne ex felicissimis quidem perspicacissimorum hominum lucubrationibus, lucem ostendas: non, si trium millium aureolorum annuorum facem accenderis. Sat hæc sunt.

15. Pangimus igitur exclusis prætereà multis feram. Utinam autem super his paucis sentire nobis liceat scientiorum, & eruditiorum cogitatiunculas, seu quosdam veluti manes, quibus illi variè agentur, ob novitatem, quam ego corruptæ, & insulsæ vetustati præferre non dubitem, inauditam! Quod si inane istud

D

votum

votum sit , spes arrideat , futurum ut vel audiam auri-
bus, vel oculis alibi videam argutias, quæ meis de Or-
thographiâ Belgicâ commentis , vel inventis ratione
aliquâ nixæ contraveniant : idque in meam præcipuè
institutionem, quam longè magis, quàm famulam ali-
quam specto, vel immò expeto. Vix enim arbitror do-
ctos homines adeò Orthographiam nostram vel con-
temptum, vel admiratum nunc ituros , ut dici meritò
possit,

Conticuere omnes, intentique ora tenebant :

Quãdoquidem vel ipse adhuc habeo, quod contradi-
cam: neque tantummodò superest, quod in dissentien-
tes, sed & in assentiètes obtorqueam, qui nimio studio
Orthographiam meam in usum invehere nitantur. Et-
si nihil equidem ambigo, quin ab Orthographiâ longe
discedamus , quod fieri nunquam oportuit ; facili ad
eam priùs, & apertâ viâ : Ut & nunc tandem haud ni-
mis acclive sit ab errore paululùm deflectere , inque
viam reverti ; nisi in errorem semel susceptum perpe-
tuò incumbere, quàm illum post deprehensionem in-
termittere, honestius videatur.

16. Vtiliter nunc subscribi potest ex libro tertio
meorum Epigrammatum

EPIGRAMMA XL.

UTi litterulis non debet semper iisdem,
Proxima de verbis qui dare verba cupit.
E socio in socium species amat ire colorem :
Qui ruber albescit flosculus, ipsa rosa est.

Ex

*Ex ago vult actum fieri; male feceris agtum:
Litteraque in charrà est, quod color in tabulâ.
& ex libro primo.*

EPIGR. LXXIV.

*Si potes hoc aliquis mihi dicere Grammaticorum:
Syllaba cur longa est pulicis; haud culicis?
Nil rationis habens argumentaris, ab usu.
Lingua mihi dicat pul-icis, & cul-icis.
Que dicit fyd-um, dicat quoque lingua fid-elem:
Sool-em vox sool-um dicito; terra sol-um est.
Talpa molest Batavis; Flora male talpa mo-lestus;
Discat Flora loqui, talpa mol-estus erit.
Talpa mol-is fiet quoque, si bene Roma loquatur:
Syllabam enim faciet littera demta brevem.
Quam male qui primus posuit, non sensit acuto
Quid sit in accentu; censuit esse moram.
Syllaba saepe brevis punctum, & profertur acutim:
Semper at esse brevis vult; positura vetat.
Omnibus hæc adeo vitium addidit inscia linguis:
Ut iam sit mannus, qui man-us ante fuit.
Hæc nostrum ut Graijs Hellas, Romæ bello fiat,
Qualis hiat patulo Cerberus ore trifaux.
& ex libro quinto*

EPIGR. LXXII.

*Quos mit-o, Marce, bonos es-e versus fortè negabis:
Sunt mali il-i, fateor, si positura bona est.*

*Si positura * fal-it Græcos simul, atque Latinos,
 Crede mihi, nul-us è verbis his malus est.
 Terra fuit ter-a tunc, cum Romæ scriberet augur;
 Aque can-â, haud cannâ, dicta canalis erat.
 Bâsis erat bas-is, & tollo tol-o: nempetolutim
 Mula it. sublatos cum rapit acta pedes.*

* Sequor in hoc verbo hodiernam Latinorum prononciationem. Nam Celticum faalt syllabam fal iubet esse longam: ex faal enim natum est faalo, postea fal-o; quia in fals, seu vals a brevis est.

17. His iam de Orthographiâ Belgicâ sic perscrip-
 tis, atque propalatis, fuit, qui illius peritus satis vel sit,
 vel esse debeat. Is à me, legissetne meum de Orthogra-
 phiâ libellum, quidque de eo sentiret, interrogatus, ni-
 hil penè respondit, priusquam urgerem, & instarem,
 donec aliquid homini in Orthographiâ displicere per-
 spicerem; atque illud id esse, Quòd in bzou, Szou, &
 eiusdemmodi alijs voculis, Æ à me scribatur nullum.
 Fateri enim se quidem is aiebat, in bzou~~szey~~ ipsum Æ
 non esse annectendum posteriori syllabæ, attamen sta-
 tuere Æ non esse avellendum à priore, idque euphoniæ
 gratiâ. Non potui quin subriderem audito eo scilicet
 euphoniæ gratiâ, & mulcerer (ha ha he) intra me sua-
 viter. Promisi verò me rem brevi enucleaturum;
 quod deinde scripto quoquè sic feci. Vt intelligamus
 Belgicâ linguâ nequaquam esse scribendum bzou~~sz~~,
 Szou~~sz~~, sed bzou, Szou; notandum venit apud Belgas Æ
 non esse vocalem, sed consonantem; ut in wæek, wiyj,
 wõnder. Quod verum esse constat in wæe, wæi, wæie: quo-
 niam hæc monosyllaba sine consonante nequeunt pro-
 ferri, deinde quia, ibi cum nec e, nec i sit consonans, ne-
 cesse

esse est **SS** esse consonantem, Præterea nisi **SS** sit consonans, Latini, alijque vehementer erraverint, cum è Belgico **SS**in, id est **SS**ijy, vinum, *vin*; & è **SS**iy, vinco, *vinc*; & è **SS**aer **SS**er, verum, *vr*al, & è **SS**arit, **SS**erheit veritas, **SS**eerheide *veritè* facerent; ipsum *v* sic proloquentes, ut Belgæ nunc **SS**. Quanquam Latini posteriores cum alijs, *v* pronunciant fere ut *f*; sanè non rectè: *v* enim sic pronunciatum longè alterius est soni, quàm **SS**; quod & aures testantur. Accedit quòd **SS** non potest non esse consonans, idque cognoscitur ex malâ nostrâ consuetudine, quâ in a&ivis verbis infinitivi modi, nominibusque pluralibus terminationi *ey* consonantem superflue præponimus; ut in *stijey*, *graijey*, *ptoiijey*, *broeijey*, *hou**SS**ey*, *knau**SS**ey*; *Kattey*, *rottey*, *finney*, *quabbey*, *bro**SS**ey*; quamvis ita non fiat in monosyllabis, *broey*, *staey*, *sijy*; *biey*, *blooy*, *raey* pro *radey*. Postremò an **SS** in *bro**SS***, & *bro**SS*** possit euphoniæ gratiâ (ha ha) esse consonans, non ex surdis id est quaerendum, sed ex ijs, quibus aures vigilant. Hi negabunt profectò. Proinde, si cui tantum linguæ est, eloquatur, obsecrò, mihi solum **SS**, doceatque frustra scribi ut consonantem. Cum igitur **SS** sit consonans, sequitur in *bro**SS***, & *bro**SS***, eiusdemque generis verbis alijs **SS** poni nequaquam posse, quæ vocali finiuntur. Amicus autem noster, ubi ista legisset, verbis satis significabat (quanquam hæsitaret tamen adhuc paululum) sibi expositionem meam non admodum displicere. Ego quidem nil dubito, quin rectè virum docuerim, sperans fore ut & aliæ eius hallucinationes mihi patefiant, quòd eas allatâ luce penitus depellam. Verumta-

men

men satis animadverto metui me à nonnullis, quasi supinitatem eorum nimium sim denudaturus, & expositurus risui; cum tamen nullos sagittis tropicis petere decreverim, nisi eos, quos Orthographiæ meæ audiam *ἄνευ* petulanter occinere; Et si quidem non diffiteor Orthographiam initio videri incredibilem, plurimisque inauditam non magis arridere, quam edentulis crustam.

18. In Orthographiâ quoque meâ numero 1 leguntur ista verba; Nostræ linguæ nullum verbum activum infinitivum, nisi in solam syllabam *ey* desinere. Quæ cum deprehendam nonnullis videri parum firma, aut vera, danda est opera ut queant ea melius intelligi: quanquam valdè miror homines numerandis pecunijs sagacissimos in patriâ linguâ tantâ cum socordiâ versari. Sunt igitur activa verba infinitivo sensu non unius omnia generis. In his enim particulam *ey* præcedit brevis syllaba; in istis longa. Syllaba brevis præcedit in his; *Knabben*, *trappen*, *trekken*, *leggen*; cæterisque omnibus, quæ numero 1 sunt à me posita; addendis compositis *beKnabben*, *GeSnappen*, *ontrekken*, *anleggen*. In quibus etsi penultima syllaba videatur esse longa; non est tamen; sed accentu eminet; quòd in eâ vis ipsa verbi sit, nequaquam in syllabam appositivam trāsferenda; quòd veluti fieret, si accentus exprimeretur loco non suo. Atque videntur ea geminam consonantem postulare. In *Knabbeley*, *Koppelay*, *GeSaggeley* brevitās penultimæ syllabæ prorsus elucet; quæ obscuraretur rectâ pronunciatione: hæc enim est talis; *Knabeley*, *Koppel-ey*, *GeSaggeley*: unde vulgus & in ijs duplicem audiri

audiri consonantem putet ante *ey* : malè. Quapropter meliùs ea verba contrahuntur sic , *knabsey* , *kopsen* , *ſtagſey* ; ne vulgus in iſtis additâ conſonante tandem quoquè peccet, ſcribatque *knabſſey* , *koppſey* , *ſtaggeſey*. Longa ſyllaba præcedit particulam *ey* in talibus ; *treeden* , *pleegen* , *raaken* , *Gijſey* , *neemey* , *ſchijney* , *ſlaapey* , *ſcheerey* , *pluiſey* , *meetey* ; iſtorumque præterea ſimilibus omnibus. Nec à quoquam in iſtis duplex conſonans ponitur, quia nec auditur non tantùm , ſed nec audiri videtur. Nunc quærendum ; Siquidem in iſtis verbis nulla duplex eſt conſonans , cur duplex ſit conſonans in alijs ? animadverſo (quod patet) *treeden* ex *treed* & *ey* , *pleegen* ex *pleech* & *ey* , *raaken* ex *raak* & *ey* , *krabſey* ex *krab* & *ey* , *ſebſey* ex *ſeb* & *ey* fieri. Animadverſo quoquè eo, quod etiam patet, loqui nos poſſe ſic , *krab-ey* , *ſeb-ey* , *leg-ey* , *trek-ey* , priori ſyllabæ conſonantem annectendo, cui annecti certè debet. Eſt in dividendis verbis (ut & de Latinis olim Quintilianus) obſervatio , mediam litteram conſonantem priori , an ſequenti ſyllabæ adiungas. Adeò ut rectè dixerim, videri verba duplicem conſonantem poſtulare. Non enim reverà poſtulant ; quod facilè notet , qui rectè proferat ſic , *krab-ey* , *ſeb-ey* : ut brevifſyllaba longifſyllabis convenient. Nam in longifſyllabis (quibus *grauſey* , *trouſey* , *ſtuuſey* , *prograuy* , *trouey* , *ſtauey* , non annuero ; quòd diphthongus in ijs, etſi non uſu, naturâ tamen ſit anceps) duplex conſonans non eſt ; & ne videtur quidem eſſe. Quòd Ciceronis temporibus, paululùmque infra, ferè, quoties ſ littera media vocalium longarum, vel ſubiecta longis eſſet, geminabatur,

ut in

ut in caussa, cassus, divissiones; quomodò & ipsum, & Virgilium scripsisse manus eorum docere ait Quintilianus; inde accidit, quòd vetustiores pronunciassent non cauf-sa, sed cauf-a; non cas-sus, sed cas-us; ut divisiones; ita ut parum attentis bis ibi s̄s̄ audiri videretur; quanquam audiretur minimè; quod & in ius-i eveniebat. Veteres enim non duplicabant litteras, ut bene scribit Isidorus. Addo ego, nisi solâ voce, aut locutione; easque solas fere vocales lōgas: Nec in veteri inscriptione Romanâ legas Duī-lios, sed Duīl-ios; non cla-sesque, sed clas-esque; non su-mas, sed sum-as.

Si quispiam obijciat *krabbey*, fieri ex *krabb* & *ey*, *hebbey* ex *hebb* & *ey*; ex eo quæsi verim, quis hominum tam auritus sit, ut in *krabb*, & *hebb* duo *bb* audire possit; aut in *miny* duo *ny*, aut in *trapp* duo *pp*? Ne quidem ipse ille, qui in *szou* nuper *sz* audiri à se putabat, quasi dictum esset *szouss*: aut qui, si *sz* audiebat, Midas aliquis fuerit necesse est; ne dicam aliud genus animantis, quod Christi caballo (asellus is erat) non est prorsus ab simile. Auriculis profectò carere non poterit, si cum Germanis auscultet, qui in *sony*, *many*, duo *yy* clarè audiri volunt: ridiculè.

19. Numero 2 post verba in fine posita, quærere ex me posset aliquis, sintne sequentes Virgilij versus legendi hoc modo?

Armaf-ir-umquec-an-o, Troi-e qui pri-mus ab o-ris

I-tal-i-am fa-to prof-ug-us, La-vi-naq-uef-e-nit

(Risum mihi inter scribendum movet hæc paradoxologia)

No-nilli

*No-nilli imp-er-i-um pel-ag-i, sœdumquetr-id-entem,
Sed mihi sorted-at-um, &c.*

Respondeam legendos esse eo modo, si Dīs placet, aut sanè non longè alio, perspicacioribus excogitando. Nunc autem consonantes quædam promoventur, ut *c* in *quec*, *f* in *prof*; nunc retrahuntur, ut *m* in *mus*, *r* in *ris*, ob mensuram vocalium. Quæ etiàm est causa, quare consonantes debeant mutari per vocem, ut *fit* in *maf*, & *uef*. Si quis dicat posse legi etiàm *pe-la-gi*, non minus rectè quàm *pel-â-gi*; scire is debet, lōgas syllabas corripì, breves produci pronunciando posse; sed nullâ aurium voluptate; immò manifesto tædio: naturâ nempe verborum refragante: Ob quod olim à populo Romano ridebantur fabularum actores, si quando longam syllabam celeriter, vel brevem tardatim protulissent: didiceratque vulgus lōgas syllabas (nō addo litteras) à brevibus, breves à longis internoscere; cuius rei Cicero in de Oratore meminit: Neque, me iudice, id fuit difficile; cùm omnes vocales longæ sint diphthongi.

20. Præterea video futurum, ut & non nemo me interroget, sentiamne omnes consonantes eiusdem esse mensuræ. Atque idcirco dico, sentio: sunt, inquam, ita pares. Mirumne illud; cùm inter se discrepent? Non est profectò mirum. Equus enim & bos cùm sint inter se dissimiles, sunt tamen eiusdem mensuræ; aut non multùm inæqualis. Detur hoc, me bovem cum consonante componere: licet enim: apud illos præsertim, qui unam consonantem cum duabus compo-

E

nere

nere non verentur, alteram brevem, alteram longam
 statuentes. Omnes enim vocales longitudinem acci-
 piunt ex geminatione, more consonantium. Conso-
 nantes autem vocalibus comparatæ, nihil sunt nisi fe-
 militteræ; unde nec istæ longæ fieri possunt aliter,
 quàm vocales, & nisi duplicentur; ut in *Serraed*, *Ser-
 rot*, *Willej*, *hitte*, & similibus. Per positionem quidem in
Willej, & *hitte*; naturâ dictionis in *Serrot*, & *Serraed*.
 Hæc enim sunt composita ex *Ser* & *rot*, vel *raed*. Sed
 neque Hebræi, neque Græci, neque Latini consonan-
 tes (pene dixeram litteras) nunc breves, nunc longas
 habent. Pronomen quidem *Hic* Latinis nunc brevis,
 nunc longa syllaba est, non quòd consonans & varietur,
 sed vocalis *i* nunc brevis ponatur in *hic*, nunc longa
 pronuncietur in *hije*: ut nec in verbo *fac* & variat, sed
a nunc simplex in brevitate, nunc *aa* duplex in longi-
 tudine: pariter ac *u* in verbo *ducis* duplicatur, in no-
 minis casu genitivo simplex est, & idcirco brevis: *i* in
 idem neutrali simplex, in idem masculino geminum
 est. Mirum sit sanè quenquam eò devenisse impudenti-
 tæ, ut populo persuadere tentet, audire se posse, conso-
 nantium (ne & litterarum dicam) aliam esse brevem,
 aliam longam; eùm fieri id nequaquam possit. Et *hic*
 sanè non eodem sono pronunciandum, quo *hije*; nec
 eadem syllaba eodem prolatu brevis simul & longa
 esse potest; nisi inter breves longasque syllabas nihil
 intersit; nec officium hoc sit aurium, de brevibus longi-
 que syllabis iudicare: quandoquidem aures diu-
 dicare nequeant, si nihil intersit.

21. Si quis deinde etiam sit, qui putet in *malus* (ne-
 quam)

quam) syllabam ma brevem legendam esse sic, ma-lus; in malus autem (quæ est arbor) syllabam ma longam sic; ma-alus; eamque esse veram longitudinis & brevitas differentiam; necesse erit ut is admittat tria genera mensurarum in syllabis: Vnum quidem in malus, alterum in ma-alus, tertium in mal-us. Nam & sic malus (nequam) legi potest; immò lectum olim fuit; sicut val-um; non, ut nunc, vallum; & fal-o; non, ut nunc, fallo. Non enim lum, & lo terminationes Latinæ sunt; sed um, & o. Sicut nec ra in terra, nec si in iussi terminationes sunt Latinæ; sed a in ter-a, & i in iuf-i. Quod & declarat nomen ipsum Positio. Est enim positio, cùm in gratiam vulgi (quod est stolidum, neque satis audit, quid dicat) consonans verbis imponitur, additurque uni altera, ob eam causam, quod audiri etiam altera videatur parum attentis, quanquàm verbis minimè altera insit, nec inesse debeat magis, quàm in quottidie, littera, Battavus, rettuli; quibus verbis & poëtæ nunc, & olim inferunt; à quibus & sollicitudo, relligio, relliquiæ l accipiunt, ut p repperio: sed cum Grammaticorum veniâ, aut eorum pace scilicet; quasi nihil alijs locis peccaretur, verso in usum errore. Vulgus, etiam si primò solum id errabat, tandem etiam in errorem hunc traxit scientes, & eruditos homines, usque adeoque eos excæcavit, ut imposterùm nemo videret, quomodò legendum, vel scribédum esset. Quæ res in admirationem me perducit, neutiquam perspicientem quo pacto fieri potuerit, ut veteris scriptionis, atque lectionis vestigia prorsus adeò in universum deleteretur, & evanescerent. Celtæ nos cùm initiò scribere-

mus, & loqueremur *ſat*, & *ſat*, imitati ſunt Latini; qui ex noſtro *ſat* fecerunt *val-um*; ex *ſat* noſtro fecerunt *fal-o*, & *val-is*; deinde de ſuo ipſi *val-um* fecerunt *vallum*, ex *fal-o* *fallo*, ex *val-is* *vallis*; interponendo conſonantem, unde poſitionis nomen eſt enatum, quaſi neceſſariò, ob accentum ibi acutum, qui duplicem conſonantem poſtulare quaſi videbatur: Etiam nobis Celtis, qui pluralia fecimus *ſaſſey*, *ſaſſey*, & verba infinitæ ſignificationis, *ſaſſey*, *maſſey*, *gaſſey*.

22. Tandem & illud vult addi; Ambulanti mihi nuper veniſſe obviam, qui ex me ſtudioſè quaereret, quid inter Gallicum *cu*, vel potiùs Italicum *ſu*, & Belgicum *qui* intereſſet: eumque tuliſſe hoc à me reſponſum; *cu* apud Gallos, *ſu* apud Italos eſſe brevem, apud Belgas *qui* longam eſſe ſyllabam. Nec ideò tu in tueri longam eſſe ſyllabam, quòd eodem ſono, quo *qui* Belgicum, hodiè proferatur. Poſſe enim ſyllabas bifariam proferri; vel enim ſecundùm uſum, vel iuxta naturam, atque rationem. Uſum ſæpe ex brevi ſyllabà facere longam, ut ex *tu* in tueri; ubi hodiè legimus *tu-wei*; verſum

Non minor eſt virtus, quàm quaerere, parta tueri;
vitiando: & ex *tyr*, *et*, *pat*, *ul*, *rec*, *ub*, *min*, *ef* brevibus ſyllabis, ubi hodiè legimus, *ty*, *re*, *pa*, *tu*, *re*, *cu*, *mi*, *ne*; (quæ omnes longæ ſunt ſyllabæ) verſum

Tityre, tu patule recubans ſub tegmine fagi
conturbando, & numeris exuendo ſuis. Prolatio naturalis verſum iucundiùs expedit. Sed nec prætermittendum, eundem illum hominem ex me quaſiſſe, eſſe *ne a in avus* breve; meque reſpon diſſe, ita eſt; tum al-
terum

terum denuò rogitàsse , effetne dicendum avus, id est a-vus ; atque si sic dicendum esset, fieretne tunc a longum. Omminò longum fieri, respondisse me ; veruntamen idcirco non sic esse proferendum ; & Latinos omnes peccare , qui sic proferunt ; siquidem proferri debeat af-us ; id exigente quoque Latinâ terminatione, quæ fere semper est vocalensis (ut verbulo ludam) id est à vocali incipiens ; unde in avus non vus , sed us. Avus autem est ex Celtico af, quod Latinis est ex , ut apud Martialem isto versu,

Ex hoc occifus, Rufe, videtur Eryx :

est enim ex hoc idem, quod ab aliquo ex huius gente ; & pro ab Belgæ dicimus af. Puteus est è Flandrico put-e , & Latinâ terminatione us (hæc enim tum quocquè diximus) oculus ex ooch, vel oog , velut ochulus, ogulus diminutivè. Mus ex muis, vel muus, sine vocabuli pro Latinâ terminatione sumto. Postea quæsitum, essetne af in graf brevis syllaba ; sique ea brevis esset, cur in grafey syllaba prior extenderetur. Respondit à me ; esse quidem graf syllabam brevem , & grafey esse longam cum brevi ; non quod ratio id efficiat, sed usus ; cuius etiam tantum est imperium in dat dāsey, spel spēley, dak dākey, trek trēkey : recusantis scilicet rectè dicere dat-ey, spel-ey, dak-ey, trek-ey ; aurium mulcendarum gratiâ, quæ rectam prononciationem ferre iam pridem desueverunt : quamvis trek-ey etiam hodiè sit in usu , sed geminato k , sic trekkey ; ut gekkey, gekkey, bekkey.

23. Hoc loco ponenda videntur aliquot verba , è Celticis Latina facta ; quorum quidem terminationes

nes sunt diversæ , sed aptæ Romanis omnes auribus, quæ lenitudinem semper in sermone vocalicam potius quæsiuerunt , quam densitatem consonanticam ; contrà quàm Celticæ, quarum idcirco robur crediderim esse malus. Sed, ecce, sunt

CELTICA, I.

LATINA. I. us.

A *Æm,*
Angstich.
 Claar,
 Cozt, curt,
 Engel,
 Disch, disk,
 Trebbet,
 Engst, angst,
 Hoockst, haugst,
 Vfruit, fruit, bzucht.
 Joc,
 Muur,
 Mac,
 Speer, spar,
 Riem, reem,
 Eey, iey,
 Remel, camel, cameel,
 Raas, kase,
 Rok, cok,
 Hette, hetse,
 Stordich,
 Sober, sobze,

A *Rm-us.*
Anxi-us.
 Clar-us.
 Curt-us.
 Angel-us.
 Disc-us.
 Crabat-us.
 August-us.
 August-us.
 Fruct-us,
 Ioc-us.
 Mur-us.
 Mal-us ; malè tutæ mentis.
 Spar-us.
 Rem-us.
 Vn-us.
 Camel-us.
 Case-us.
 Coc-us.
 Æst-us.
 Sordid-us, quasi sordidus.
 Sobri-us.

Seker,	Secur-us.
Scheef,	Scæv-us.
Stront,	Stront-us.
Recht, rect,	Rect-us.
Rond,	Rotund-us.
Leg, legste,	Lect-us.
Meus, naas,	Naf-us.
Nieu, nou,	Nov-us.
Put, put-e,	Pute-us.
Plain, plaay,	Plan-us.
Mank, manc,	Manc-us.
Sijch,	Fic-us.
Swet,	Vellus, pro vel-us.
Sway,	Vannus, pro van-us.
Sok, soc,	Soccus, pro soc-us.
Sak, sac,	Saccus, pro sac-us.
Slok, bloc,	Floccus, pro flocc-us.
Woest,	Vast-us.
Lang,	Long-us.
Tronk, trunc,	Trunc-us ; olim tronc-us.
Muis, muus,	Mus per crasin, pro mu-us.
Wind, went,	Vent-us.
Werken, werke, woerk,	Porc-us, ut phorc-us.
Stuy, muts,	Mut-us.
Esel,	Asellus, pro asel-us.
Raal, calu,	Calv-us.
Bot,	Bol-us.
Cloot, gloot,	Glob-us. (nutè.
Ooch, oog,	Oc-ul-us, ut ogulus dimi-
Mossel, muscel.	Muscul-us.

Sloet,

Sloet, sluus,

Sok, suk.

Hebber, haber, hau-er,

Nar, iey vel eey-nar,

Clap, colap,

Such, sug.

II

At,

Cool, caul,

Cozf, corb,

Oy, ou,

Ooz, aur,

Vel, fer,

Coory, tury,

Wisch, fisc,

Wozny, wery,

Wi, a bee Anglis,

Stotel, clautel,

III

Anker,

Baart, bart,

Beeſte,

Blik, blek, blek-u,

Colf, clof,

Cap, caps,

Culkt,

Croon,

Flux-us, pro flus-us, per po-
sitionem quasi.

Succus, pro suc-us positio-

Avar-us. (naliter.

Ignar-us.

Colaph-us.

Sus, pro sug-us. &c.

II is.

Axis, pro af-is, ut positio-

Caul-is. (naliter.

Corb-is.

Ou-is.

Aur-is. (phellis.

Pellis, pro pel-is, quasi

Turris, pro tur-is, quasi

Pisc-is, ut phiscis. (turn-is.

Verm-is.

Api-s.

Clav-is. &c.

III. a.

Anchor-a.

Barb-a.

Besti-a.

Bractea, quasi blacce-a.

Clav-a.

Caps-a.

Culcit-a.

Coron-a.

Cou-e, kau-*u*,
 Coord, choord,
 Cuij, cuip,
 Crijt, cret,
 Camer,
 Dronj, dzam,
 Ely, euly,
 Vfaam,
 Vfiool,
 Sozdijj, coztijj,
 Reten,
 May,
 Mat,
 Moolc, moolc,
 Vlany, flany,
 Vfaek-el, fac-ul,
 Cozst, curst,
 Lijst, list,
 Sichel,
 Squany,
 Rist,
 Letter,
 Venster,
 Pēen pijj, pēy,
 Pēy,
 Pluij, pluuj,
 Poozt,
 Plant,
 Purper, purpur,
 Roos, roe,

Cave-a, caue-a.
 Chord-a.
 Cup-a.
 Cret-a.
 Camer-a.
 Tram-a.
 Vln-a.
 Fam-a.
 Phial-a.
 Cortin-a.
 Caten-a.
 Mamma, pro mam-a.
 Matta, pro mat-a.
 Mol-a, quasi mool-a.
 Flamma, pro flam-a.
 Facul-a.
 Cruft-a.
 List-a.
 Sicul-a.
 Squam-a.
 Cist-a.
 Litter-a.
 Fenestr-a.
 Pæn-a.
 Penna, pro pen-a.
 Plum-a.
 Port-a.
 Plant-a.
 Purpur-a.
 Ros-a.

Regel,

Regel,	Regul-a.
Teget,	Tegul-a, cuius prima syll.
Rat,	Rot-a (Belgis est longa.
Lantery, latery,	Latern-a.
Mebel,	Nebul-a,
Palmy,	Palm-a.
Plaach, plage,	Plag-a.
Perfooy,	Person-a.
Suny, fomy,	Summa, pro fum-a.
Sponge, sponge,	Spongi-a.
Ster,	Stella, pro stel-a, quasi
Spelonk,	Spelunc-a. (ster-a.
Test,	Test-a.
Sour, our, ooz,	Hor-a.
Wedu, wedue,	Vidu-a.
Wil, uul,	Vlul-a.
Tafel,	Tabella, pro tabel-a.
Vabel,	Fabella, pro fabel-a.
Wortik, wvertik.	Verruc-a, quasi vertuca.
School,	Schol-a, prima malè brevi.
Sans,	Gans-a, Plinio.
Puist, pustel,	Pustul-a.
Wozk, wuzc,	Furc-a. &c.

IV.

IV. um.

Woter, butter,	Butyr-um.
Keller, Kellar-e,	Cellari-um.
Veu,	Æv-um, pro veteri. Æu-um
Vfeest,	Fest-um.
Szain, graay,	Gran-um.

Juk,
 Moztier, moztar-e.
 Mispel, mesptl,
 Mid-e, med-i,
 Molentjey,
 Mud, mod-e,
 Mantel,
 Szuis, gruus,
 Rars,
 Zeli,
 Segel,
 Monster,
 Oli,
 pzye, preze,
 Schryy, scryne,
 Scepter,
 Suiker, saccar,
 Stal, stabel,
 Schabel,
 Tapeet, tapete,
 Waar, weer,
 Wal,
 Wijy,
 Woord, weerd,
 pzuim, pzuuy,
 Metaal,
 Schut,
 pfeer, pier,
 Xerooft, xeroopt,

Iug-um.
 Mortari-um.
 Mespil-um.
 Medi-um.
 Molendin-um.
 Modi-um.
 Mantellum , pro mantel-
 Gruf-um. (um.
 Ceraf-um.
 Lili-um.
 Sigillum, pro sigil-um.
 Monstr-um, quasi monster-
 Ole-um. (um.
 Preti-um, vel preci-um.
 Scrini-um.
 Sceptr-um, ut scepter-um.
 Saccar-um.
 Stabul-um.
 Scabellum, pro scabel-um
 Tapet-um, tapeti-um.
 Ver-um.
 Vallum, pro val-um.
 Vin-um.
 Verb-um.
 Prun-um.
 Metallum, pro metal-um.
 Scut-um.
 Pyr-um.
 Erept-um. &c.

v. *unus*

v. *o*

Beker, bekar-e,

Becari-o.

Carper,

Carpi-o.

Suur, dure,

Dur-o.

Suil, ehuit,

Vlul-o, eiul-o.

Ik, eg,

Eg-o.

Melk, melke,

Mulge-o.

Murmur-eer,

Murmur-o.

Hebbe, hab-e,

Habe-o.

Kook, cooc,

Coqu-o.

Kac,

Cac-o.

pond, ponde,

Pond-o.

proef, proeb,

Prob-o.

Eiling, ilich,

Ilic-o.

poek, poke,

Pugi-o.

Trek, trach,

Trah-o.

dek,

Teg-o.

Spu,

Spu-o.

Sit, sete,

Sede-o.

Robe, rape,

Rapi-o.

Leen,

Le-o.

Wandel,

Ambul-o.

Wziif,

Fric-o.

Walk,

Falc-o. &c.

vi.

vi. e.

Brief, bref, briebe,

Brev-e.

Suiden, heden,

Hodi-e.

Ook, oke

Quoque.

Meer,

Meer, mere,
Wel, wel-e,
Setel,

Mar-e, primâ malè brevi.
Bellè, pro bel-e.
Sedil-e. &c.

VII.

VII. X.

Salck,
Relck,
Set,
Simpel, simple,
Cruis, cruus,
Macht, nocht,
Lucht, licht,
Paas, paas,

Calx.
Calix.
Sex.
Simplex.
Cruux.
Nox.
Lux.
Pax, &c.

VIII.

VIII. u.

Rnie, kne,
Hoorn, hoorn,

Gen-u, quasi gne-u.
Corn-u, quasi chorn-u.

IX.

IX. ut.

Cop,

Cap-ut.

X.

X. es.

Dief, dif,
Glas, glas-e,
Doet, Guus, fuus,
Ae, a bee Anglis,

Div-es,
Glaci-es.
Pes, quasi phes.
Apes.

XI.

XI. or.

Mete,
Rumor,

Meti-or.
Rumor.

Clank,

Clank,

XII.

Lamp,
Lichtheit, Lichtheit,

XIII.

Paar,

XIV.

Neef,
Nees,

XV.

Moozt,

XVI.

Stroo, strom,
Nier, ner, ren,

XVII.

Ander,
Onser quasi noser,

XVIII.

Tand, tent,
Mens, mensch,
Schrijvend,
Staand,
Melkend,

XIX.

Sij, si,

Clang-or.

XII. as.

Lamp-as.
Aest-as.

XIII. ar.

Par.

XIV. os.

Nep-os, quasi neph-os.
Flos.

XV. rs.

Mors, mortis.

XVI. en.

Stram-en.
Ren, pro ner.

XVII. er.

Alter.
Nofter.

XVIII. ns.

Dens, dentis.
Mens.
Scribens.
Stans.
Mulgens.

XIX. c.

Hiic, vel hic, est enim an-
ceps syllaba.

Ex his

Ex his facilè quis perspiciat , quæ sit compositio verborum Latinorum; eorumque vim significativam non in terminationibus esse sitam , sed ipsis principijs, & capite , cui caudam affingere laboriosum non fuit ; & vel Plempiolis meis proclive sit, si viam paucis verbis ostendam, quâ gradiantur.

24. Postremò mirari soleo, quid causæ sit, quamobrem Latini re in reiectus semper producant ; qui tamen dri in quadrijuges , & bi in bijuges semper corripunt. Nisi fortasse, quia (ut Quintilianus est auctor) etiam Ciceroni placuit aijo , Maija geminatâ litterâ ij scribere : unde & videatur scribendum non reiectus, sed reiectus; nec Troia , sed Troija ; nec fio , sed fijo : nugæ. Nam Latinæ finitiunculæ hic o , & a præfigi consonantem sibi nequaquam patiuntur , nisi iure , id est iniuriâ positionis. Estque planè scribendum, & dicendum non reiectus, sed à re & iactus reiectus: quod verbum dupliciter legi potest ; primò sic , re-iectus ; estque tunc syllaba re haud dubiè longa , ob extensionem , quam in hoc sono pronuntiatio minimè potest ipsa evitare, ne sibi scilicet sit adversa. Deinde potest legi sic, rei-ectus, iuxta illud Virgilij,

à flumine reice capellas ;

estque tunc rei in rei-ectus proculdubiò anceps syllaba , ob diphthongum ante vocalem ; quanquam reijce, ut re-ijce duobus ij, vel uno î duplici, sicut & bijuges ; reiectus , vel rei-ectus uno solummodò sit i scribendum. In aijo, elegeija, Maija, Troija secundum i perperam ponitur ; ut à Belgis in *houssen*, *settey*, *szitsey*, malè *ss*, *t*, *t* inseruntur : & ab ipsis Latinis in *stella*, *vellus*,

vellus, matta, mannus, vannus l, t, n, ob aures hebetes bis ponuntur, non rectè. Nata sunt enim ea verba è Celticis *ster, sel, mat, may, way*, & Latinis finitiunculis a, & us, quas iam toties inculco. Videor autem mihi in hodiernâ etiam eruditorum pronunciatione audire, non audio, gaudeo, gloria, melius, potior, scrinium, fio: sed audijo, gaudejo, glorija, melijus, potijor, scrinijum, fijo. Prior in fio syllaba produci nequit, nisi geminetur ij, sicut in eij apud Lucretium hoc versu,

Et manibus invidum teneris opus effluit eij.

unde eius pro eüs: mirumque cur alijs casibus desit i. Eiusmodi verba sic à pueris scripta in scholis, opinor, aliquando vidimus; nempe à præceptoribus sic prius prolata. Græcorum quoquè quamplurimi sunt lapsus, dum terminatiunculis suis litteras ineptè præpositas annectunt. Quid enim attinet de cæterorum linguis dicere? Sed tædet super his diligentem esse, & verba plura facere. Idcirco, quia non id laboro, ut meam Orthographiam populus amplectatur, verùm hoc solummodò, ne videar ego imperite cum cæteris, sed sapienter deviare, immò delirare. Sapienter quidem, quòd haudquaquam existimem omnibus à me uno esse obsistendum; sed in re jam probis simul, & improbis, doctis, & indoctis usitatâ, multitudini obtemperandum esse intelligam. Obmutesco, & desino.

F I N I S.

